

1. Uvod	1
1.1. Predmet i problem istraživanja	2
1.2. Znanstvena hipoteza i pomoćne hipoteze	3
1.3. Svrha i ciljevi istraživanja	4
1.4. Dosadašnji rezultati istraživanja	5
1.5. Znanstvene metode istraživanja	6
1.6. Struktura rada	6
1.7. Očekivani rezultati istraživanja i primjena	7
2. Temeljne karakteristike gospodarskog sustava Europske unije	10
2.1. Gospodarstvo Europske unije – makroekonomski pokazatelji	11
2.2. Transformacija zajedničkog tržišta	17
2.2.1. Prepreke u trgovini unutar zajedničkog tržišta.	18
2.2.2. Ekonomski učinci zajedničkog tržišta	19
2.3. Obuhvat integracije tržišta proizv., usluga i faktora proizvodnje	22
2.3.1. Zajedničko tržište EU – Common Market	23
2.3.2. Tržište proizvoda – integracija	23
2.3.3. Tržište usluga – integracija	25
2.3.4. Ograničena prohodnost tržišta rada	28
2.3.5. Kretanje kapitala	30
2.4. Razvoj politika kao potpora unutarnjem tržištu	31
2.4.1. Temeljna načela politike konkurencije	31
2.4.2. Pravni i ekonomski okviri politike konkurencije	33
2.4.2.1. Poticanje konkurencije na velikom tržištu	33
2.4.2.2. Praksa protukonkurencije	34
2.4.2.3. Politika konkurencije u EU – temeljna načela	35
2.4.2.4. Nadležnosti Europske Komisije	36
2.4.2.5. Zabrana sporazumijevanja i izuzeci	37
2.4.3. Osporavanje monopola javnih poduzeća	38
2.4.3.1. Ekonom. opravdanost monopola javnih usluga i uvođenje monopola tržišta	40
2.4.3.2. Temeljne značajke pojma univerzalnih usluga	42
2.4.4. Povijest razvoja europske industrijske politike	43

2.4.4.1. Pravni i ekonomski okvir europske industrijske politike	45
2.4.4.2. Izazovi za industriju u EU	46
2.4.4.3. Temeljna načela europske industrije	48
2.4.4.4. Mala i srednja poduzeća (SME) i zajedničko tržište	49
2.4.5. Sektorske politike EU	51
2.4.5.1. Crna metalurgija	52
2.4.5.2. Brodogradnja	54
2.4.5.3. Industrija tekstila i odjeće	55
2.4.5.4. Industrija automobila	57
2.4.5.5. Razvoj sektora budućnosti u EU – novi pristup	58
2.4.5.6. Bilanca i perspektiva europske industrije	60
3. Ključne značajke gospodarskog sustava Bosne i Hercegovine	63
3.1. Analiza temeljnih značajki poduzeća	66
3.1.1. Starost poduzeća	66
3.1.2. Vlasništvo poduzeća	67
3.1.3. Pravni oblik poduzeća	67
3.1.4. Djelatnost poduzeća	68
3.1.5. Veličina godišnjeg prometa poduzeća	69
3.1.6. Udio izvoza u prometu poduzeća	70
3.1.7. Broj stalno zaposlenih	71
3.1.8. Povremeno zaposleni u poduzeću	71
3.1.9. Kreiranje profila poduzeća u BIH	72
3.2. Temeljne značajke menadžera poduzeća	73
3.2.1. Status menadžera s obzirom na vlasništvo	74
3.2.2. Razina menadžmenta	74
3.2.3. Klasifikacija menadžera prema spolu	75
3.2.4. Dobna struktura	76
3.2.5. Mjesto rođenja	76
3.2.6. Socijalno podrijetlo menadžera	77
3.2.7. Bračno stanje	78
3.2.8. Broj članova domaćinstva	79
3.2.9. Obrazovna struktura	79

3.2.10. Zanimanje menadžera	80
3.2.11. Ukupni radni staž	81
3.2.12. Radni staž na poslovima rukovođenja	82
3.2.13. Promjena zaposlenja	82
3.2.14. Napredovanje u poslu	83
3.2.15. Znanje kao resurs	84
3.2.16. Unaprijeđenje znanja	85
3.2.17. Trajanje radnog dana	86
3.2.18. Odnos prema političkim strankama	86
3.2.19. profil menadžera poduzeća	87
3.3. Struktura gospodarstva Bosne i Hercegovine	88
3.3.1. Rast i razvoj gospodarstva BiH	105
3.3.2. Pozicija gospodarstva u poslijeratnoj BiH	108
3.3.3. Učinak BH gospodarstva u tranziciji	109
3.4. Makroekonomska politika Bosne i Hercegovine	112
3.4.1. Procjena gospodarskog rasta u Bosni i Hercegovini	113
3.4.2. Reforma poduzeća i njezin utjecaj na gospodarstvo BiH	122
3.4.3. Platna bilanca Bosne i Hercegovine	124
3.4.4. Monetarna politika BiH	126
3.4.5. Fiskalna politika i proračun BiH	127
3.4.6. Komercijalno bankarstvo u Bosni i Hercegovini	128
3.5. Osnovne značajke malog i srednjeg poduzetništva u BiH	130
3.6. Programske mjere i politike za ekonomski rast i razvoj u BiH	135
4. Europska unija i menadžeri Bosne i Hercegovine	140
4.1. Značenje članstva u Europskoj uniji	140
4.2. Razumijevanje proširenja EU	149
4.2.1. Mandat i okvir	151
4.3. Proces stabilizacije i pridruživanja	154
4.3.1. Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju između Bosne i Hercegovine i EU	155
4.3.2. Obveze Bosne i Hercegovine koje proizlaze iz sporazuma	158
4.3.2.1. Opći principi	158
4.3.2.2. Politički dijalog	159

4.3.2.3. Regionalna suradnja	160
4.3.2.4. Slobodno kretanje roba	161
4.3.2.5. Kretanje radnika, poslovno nastanjivanje, pružanje usluga i kretanje kapitala	163
4.3.2.6. Usklađivanje zakona, provođenje zakona i pravila konkurencije	165
4.3.2.7. Pravda, sloboda i sigurnost	168
4.3.2.8. Politika suradnje	170
4.3.2.9. Financijska suradnja	170
4.3.2.10. Institucionalne, opće i završne odredbe	172
5. Menadžment kao čimbenik razvoja Bosne i Hercegovine	174
5.1. Pojam menadžmenta kao sustava	177
5.2. Funkcija planiranja kao temelj razvoja menadžmenta	181
5.2.1. Pojam i ciljevi planiranja	183
5.2.2. Razine i vremenski horizont planiranja	184
5.2.3. Tipovi hijerarhijskih planova	184
5.2.4. Proces planiranja	186
5.2.5. Utvrđivanje mogućih pravaca djelovanja poduzeća	189
5.2.6. Ciljevi poduzeća i njihovo utvrđivanje	191
5.2.7. Strategije daljnjeg djelovanja poduzeća	193
5.2.8. Prednosti planiranja	195
5.2.9. Ostvarivanje funkcije planiranja u poduzećima – varijable	195
5.2.9.1. Snage i slabosti poduzeća	196
5.2.9.2. Ciljevi poduzeća	197
5.2.9.3. Strategija poduzeća	198
5.2.9.4. Plan rada – kratkoročni, srednjoročni i dugoročni	199
5.3. Funkcija organiziranja – pristup organizaciji menadžmenta	201
5.3.1. Pojam i zadaci organiziranja	202
5.3.2. Proces organiziranja	204
5.3.3. Organizacijska struktura	206
5.3.4. Resursi organizacije	208
5.3.5. Kultura organizacije	209
5.3.6. Ostvarivanje funkcije organizacije u poduzećima – varijable	212
5.3.6.1. Razvoj organizacijske strukture	213

5.3.6.2. Kvaliteta uspostavljene organizacije	213
5.3.6.3. Organizacija resursa	214
5.3.6.4. Pismene upute za rad	215
5.4. Upravljanje ljudskim resursima – kadrovski menadžment	216
5.4.1. Pojam i ciljevi kadrovanja	218
5.4.2. Proces kadrovanja	219
5.4.3. Planiranje kadrova	220
5.4.4. Izbor i raspored kadrova	221
5.4.5. Obuka i razvoj kadrova	223
5.4.6. Kadrovska politika poduzeća	225
5.4.7. Ostvarivanje funkcije kadrovanja u poduzećima – varijable	226
5.4.7.1. Planiranje kadrova	227
5.4.7.2. Obuka i razvoj kadrova	228
5.4.7.3. Kvaliteta angažiranih kadrova	229
5.4.7.4. Stimulacija kadrova	230
5.5. Funkcija vođenja u poduzeću	231
5.5.1. Pojam i temeljne značajke vođenja	233
5.5.2. Motivacija	234
5.5.3. Vodstvo	236
5.5.4. Grupe i konflikti	239
5.5.5. Komuniciranje	241
5.5.6. Ostvarivanje funkcije vođenja u poduzeću – varijable	243
5.5.6.1. Grupe u poduzeću	245
5.5.6.2. Način rješavanja problema	246
5.5.6.3. Putevi komuniciranja	247
5.5.6.4. Donošenje odluka	247
5.6. Kontrola – funkcija menadžmenta	249
5.6.1. Pojam i svrha kontrole	250
5.6.2. Sustav kontrole	251
5.6.3. Proces kontrole	253
5.6.4. Metode kontrole	255
5.6.5. Nositelji, klasifikacija i predmeti kontrole	257
5.6.6. Ostvarivanje kontrolne funkcije u poduzećima – varijable	259

5.6.6.1. Provedba procesa kontrole	260
5.6.6.2. Usporedba ostvarenih sa zadanim vrijednostima	261
5.6.6.3. Radnje nakon usporedbe	261
5.6.6.4. Predmeti kontrole	262
6. Identifikacija funkcija menadžmenta u ukupnim gospodarskim odnosima	264
6.1. Strateški menadžment – nositelj razvoja gospodarstva BiH	276
6.1.1. Pojam strategije i strateškog menadžmenta – opća razmatranja	277
6.1.2. Strateško planiranje	281
6.1.3. Implementacija strategije	284
6.1.4. Sustav strateške kontrole	286
6.2. Korporativno upravljanje u javnim i privatnim organizacijama BiH	288
6.2.1. Formuliranje i implementacija strategije u javnim i privatnim organizacijama	290
6.3. Upravljanje promjenama u poduzećima Bosne i Hercegovine	292
6.4. Kultura poduzeća kao odraz kvalitete menadžmenta	295
6.5. Radikalna promjena poslovanja kao pristup razvoja poduzeća BiH	297
6.6. Upravljanje razvojem strateških saveza kao pokretača razvoja BiH	299
6.6.1. Ključni preduvjeti učinkovite realizacije	301
6.6.2. Klasteri – pristupi izgradnje i osnovne karakteristike	302
6.7. Utjecaj menadžmenta BiH na usvajanje komunitarnih stečevina EU	307
7. Zaključak	310

Literatura

Popis grafikona

Popis tablica

Popis slika

Prilog